

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Dünya irsi gənc peşəkarların gözü ilə

Məlum olduğu kimi, iyunun 30-dan iyulun 10-dək Bakıda UNESCO-nun Dünya İrsi Komitəsinin 43-cü sessiyası keçiriləcək. Möhtəbər tədbir çərçivəsində ölkəmiz daha bir beynəlxalq foruma ev sahibliyi edir. Dünyanın 30 ölkəsini təmsil edən 30 gənc irs mütəxəssisi 24 iyun – 2 iyul tarixində keçirilən Dünya İrsi Gənc Peşəkarlar Forumunda iştirak etmək üçün paytaxtımıza gəlib.

Son illər Dünya İrs Komitəsinin illik sessiyaları çərçivəsində ənənəvi olaraq təşkil olunan Gənc Peşəkarlar Forumu bu il "Dünya irsi: global çağırışlar üçün yerli ideyalar" mövzusunda həsr olunub.

Iyunun 23-də Bakıya gələn forum iştirakçıları üçün Dağüstü parka səfər təşkil edilib. Burada onlar həmçinin Şəhidlər xiyabanını ziyarət ediblər.

Iyunun 24-də Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində Dünya İrsi Gənc Peşəkarlar Forumunun açılış mərasimi keçirildi. Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru, professor Gülcəhrə Məmmədova çıxış edərək qonaqları salamladı. Bildirdi ki, Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası arafəsində bu forumun təhsil ocağında keçirilməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizin zəngin mədəni irsi haqqında söz açan rektor Şirvanşahlar sarayı və Qız qalası ilə birlikdə İçərişəhərin, həmçinin Qobustan qoruğunun UNESCO-nun Dünya irsi siyahısına salınaraq bəşəri status qazandığını vurğuladı.

Gülcəhrə Məmmədova forum iştirakçılarına ölkəmizdə olduqları müddətdə Azərbaycanın memarlıq abidələri ilə yaxından tanış olmağı tövsiyə etdi və tədbirin işinə uğurlar arzuladı.

Mərasimə çıxış edən UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası ilə bağlı yaradılmış Təşkilat Komitəsinin sədri, mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev forum iştirakçılarına salamladı. Qeyd etdi ki, Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının ilk tədbiri öz işinə başlayır. Belə bir tədbirin Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin böyük uğurudur: "Biz bu uğura ölkə başçısı İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, UNESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın sayəsində imza atmışıq. Bu tədbirin gerçəkləşməsində Dünya İrs Komitəsinin səylərini və nazirliyin əməkdaşlarının da fəaliyyətini qeyd etmək lazımdır".

davamı səh. 3-də

Regionlarda vətəndaşların növbəti qəbulu keçirilib

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin və onların müavinlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, iyunun 21-də Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Bakıdan rayon Mədəniyyət Mərkəzində Balakan və Zaqatala rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Vəqif Əliyev həmin gün Şəki şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Şəki və Oğuz rayonlarının, nazir müavini Rafiq Bayramov Qax rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Qax rayonundan olan vətəndaşları qəbul ediblər.

səh. 4

Silahlı Qüvvələr Gününa həsr olunmuş tədbirlər

26 iyun Azərbaycan Silahlı Qüvvələr Günüdür. 1918-ci il iyunun 26-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin hökuməti ilk əlahəd-də diviziyanın yaradılması barədə qərar qəbul edib. Prezident Heydər Əliyevin 22 may 1998-ci il tarixli fərmanı ilə 26 iyun Silahlı Qüvvələr Günü elan edilib.

Ələmətdar gün münasibətlə mədəniyyət müəssisələri tərəfindən müxtəlif tədbirlər təşkil olunur.

davamı səh. 3-də

Moskvada təhsil alan azərbaycanlı tələbələrəin sənət hesabı

səh. 5

III Respublika Xalq Teatrları Festivalı başa çatdı

"Ümidvaram ki, festival ölkəmizdə teatr sənətinin inkişafına töhfəsini verəcək"

Iyunun 24-də Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrında III Respublika Xalq Teatrları Festivalının bağlanış və qalib kollektivlərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirildi.

Tədbirdə mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev, nazirinin birinci müavini Vəqif Əliyev, nazir müavini Rafiq Bayramov və teatr ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak edirdi.

Öncə səhnəyə Bakı şəhərində və respublikanın bölgələrində keçirilmiş baxış-seçim mərhələsində uğur qazanaraq III Respublika Xalq Teatrları Festivalının finalında iştirak edən kollektivlər və münsiflər heyətinin üzvləri çıxdı.

Sonra baxış-seçim mərhələsinə iştirak edən kollektivlərin nümayiş olundu. Münsiflər heyətinin sədri, Əməkdar artist Ləqman Kerimov çıxış edərək festival haqqında məlumat verdi. Qeyd etdi ki, bu ilin apreli aylarında

festivalın Bakıda və respublikanın bölgələrində keçirilmiş baxış-seçim mərhələsində uğur nümayiş etdirmiş 13 kollektiv (İsmayilli, Qabala, Beyləqan, Zaqatala, Şabran, Masallı, Şərur, Füzuli, Yevlax, Mərdəkan,

Qax, Bərdə, Cəlilabad xalq teatrları) həlledici mərhələdə iştirak imkan qazanıb. 23-24 iyun tarixində III Respublika Xalq Teatrları Festivalının final mərhələsi Bakı şəhərində keçirilib. Final mərhələsində tamaşaçılar

23 iyun R.Bəhbudov adına Azərbaycan Dövlət Mahni Teatrında (doqquz tamaşa), iyunun 24-də Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrında (4 tamaşa) nümayiş olunub.

davamı səh. 2-də

Gürcüstanda yaşayan rəssam soydaşımızın sərgisi

İsmayılın müxtəlif ölkələrdə də sərgiləri təşkil olunub. Onun əsərləri fərdi kolleksiyaları və qalereyalarda bəzəyir.

Vəqif Əliyev daha sonra Rizvan İsmayılın fərdi fərmanını təqdim etdi, ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzuladı.

YAP Sabail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Şəmsəddin Hacıyev vurğuladı ki, Yeni Azərbaycan Partiyası bu səpkidən olan tədbirlərin təşkilinə də dəstəyini davam etdirir.

davamı səh. 3-də

Görkəmli jurnalist, alim, pedaqoq

pranturasına daxil olub, 1954-cü ildə dissertasiya müdafiə edərək tarix elmləri namizədi elmi dərəcəsi alıb.

1954-cü ildən indiki Bakı Dövlət Universiteti Filologiya fakültəsinin Jurnalistika kafedrasında elmi-pedaqoji fəaliyyətə başlayan Şirməmməd Hüseynov həyatını universitetə bağlayaraq ömrünün sonunadək burada baş müəllim, dosent, 1962-1969-cu illərdə Filologiya fakültəsinin dekanı müavini, 1970-1976-cı illərdə Jurnalistika fakültəsinin dekanı, 1976-1988-ci illərdə Mətbuat tarixi və ideoloji iş metodları kafedrasının müdiri olub, 1988-ci ildən ömrünün sonunadək həmin kafedranın professoru vəzifəsində çalışıb.

davamı səh. 2-də

"Böyük sənət böyük aktyor olan yerdə yaranır"

Mərahim Fərzəlibəyov. Azərbaycanda bu adı eşitməyən, bu şəxsi tanımayan sənətsever tapılar? Çətin. Əslində, ortaqlaşmış bu tanınmış ismi nə vaxtdan eşitdiyini xatırlamırıq. Məgər qırx beş il əvvəl müddətdir? Köhnə kişilər deməli, bir igidin ömrüdür.

Gərəkdir ki, səhnədə göstərilən hissələr, pərdə arxasında coşan ehtiraslar, nəhayət, teatrın içindəki və

çölündəki konfliktlər insan orqanizminə zərərli təsirinə görə, dörd-beş qat hesablanı. O üzdən də təxminən yarım əsr teatra sədaqətlə qulluq edən şəxs 70 yaşına yetibsa, bu, artıq bir qəhrəmanlıq nümunəsidir. Elə bu cür tək-tök qəhrəmanlardan biri bu gün 70 yaşın dizini yerə vurur və o, bizim müsahibimizdir. Yubiley müsahibəsi də elə bir şeydir ki, söhbətə uzaqdan başlamalısan ki, yaşantımların illərini gerçək manzərəsi yaransın.

davamı səh. 6-da

"Un/published" tanışlığa dəvət edir

Iyunun 21-də Muzey Mərkəzinin qalereyasında tanınmış rəssam və heykəltaras Mahmud Rüstəmovun "Un/published" adlı fərdi sərgisinin açılışı keçirildi.

İngilis dilindən tərcümədə "Dərc olunmamışlar" mənasını versə də, kontekstə görə, sərginin adını "indiyədək sərgilənməmişlər" kimi anlamaq daha düzgün olar. Çünki ölkəmizdə və xaricdə keçirilən bir çox fərdi və qrup sərgilərində, tematik vernisajlarda iştirak etmiş müəllif bu dəfə sənətseverlərin diqqətinə təqdim etdiyi əsərlərini indiyədək heç bir məkanda nümayiş etdirməyib.

davamı səh. 6-da

"Azərbaycan mədəniyyəti ekranında" kino proqramında gələnlərin qısa filmləri

səh. 2

Rusiya paytaxtında Tahir Salahovun sərgisi

səh. 8

əvvəlki səh. 1-də

Merasimdə çıxış edən mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Azərbaycan teatrının yarandığı dövrdən uğurlu musiqiyyət olunan zəngin bir yol keçdiyini dedi:

"Azərbaycan teatrları uzun illər ərzində xeyli uğurlu tamaşalar, layihələr həyata keçirib. Böyük səhnə xadimlərimiz yetişib. O insanlar Azərbaycan xalqının mədəni həyatının inkişafına böyük töhfələr verərək adlarını mədəniyyət tariximizə qızıl hərflərlə

yazdırıblar. Bütün bunların əsasında xalqımızın istedadı və yaradıcılıq potensialı dayanır".

Nazir ölkə mədəniyyətinin, incəsənətinin bu gün də uğurla inkişaf etdiyini diqqətə çatdırdı. Qeyd etdi ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz

də mədəniyyətin digər sahələri kimi, teatrların inkişafına da xüsusi diqqət və qayğı göstərilir. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Azərbaycan mədəniyyəti ölkə hüdudlarını aşaraq dünya miqyasında geniş təbliğ olunur.

Əbülfəs Qarayev III Respublika Xalq Teatrları Festivalının əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirdi. Vurğuladı ki, bu gün dövlət teatrları ilə yanaşı, uğurla fəaliyyət göstərən bir sıra xalq teatrları da var. Onlar maraqlı tamaşalar, diqqətləyici layihələr

ortaya qoyurlar. Nazir ümidvar olduğunu bildirdi ki, festival ölkəmizin teatr sənətinin gələcək inkişafına öz töhfələrini verəcək.

Daha sonra festivalın qaliblərinə mükafatlar təqdim olundu. III yerə Mərdəkan, Zaqatala, Yevlax xalq teatrları, II yerə Cəllabad, Şərur xalq teatrları layiq görüldü. Şəbran rayon Xalq teatri isə festivalın birincisi elan olundu.

Həmçinin festivalın digər iştirakçı kollektivlərinə müxtəlif nominasiyalarda Mədəniyyət Nazirliyinin diplomları təqdim olundu.

Sonda Şəbran rayon Xalq teatrının Xalq yazıçısı İlyas Əfəndiyevin "Hökmdar və qız" pyesi əsasında hazırladığı tamaşa nümayiş olundu.

FARİZ
(Festivalın final mərhələsi barədə daha ətraflı səh. 5-də)

Görkəmli jurnalist, alim, pedaqoq

əvvəlki səh. 1-də

Şirməmməd Hüseynovun vəfatı ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva, dövlət və hökumət rəsmiləri adından rəsmi nekroloq yayımlanıb.

Nekroloqda bildirilir ki, elmi fəaliyyətini, əsasən, Azərbaycan jurnalistikası tarixinin öyrənilməsinə həsr edən Şirməmməd Hüseynov mətbuatşünaslığa dair 30-dan çox kitab və monoqrafiyanın, 800-dən artıq elmi və elmi-publistik məqalənin müəllifidir. Görkəmli alim və pedaqoq Azərbaycan klassik jurnalistikasının görkəmli simaları Həsən bəy Zərdabi, Əli bəy Hüseynzadə, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə, Üzeyir Hacıbəyli, Əhməd Ağaoğlu, Cəlil Məmmədquluzadə irsini hərtərəfli araşdıraraq yetişməkdə olan nəsə çatdırılmasında təqdirəlayiq xidmətlər göstərib. Alimin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti qurucularının fəaliyyətinə dair araşdırmalarının Azərbaycan tarixinin öyrənilməsinə xüsusi əhəmiyyəti var.

Şirməmməd Hüseynovun Azərbaycan jurnalistikasının inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib. O, bir sıra mükafatlara layiq görüldü, "Şərəf" ordeni ilə təltif olundu.

İyunun 25-də Bakı Dövlət Universitetində görkəmli jurnalist, alim və pedaqoq vəda mərasimi keçirilib. Mərasimdə Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, dövlət və hökumət rəsmiləri, millət vəkili, ziyalılar, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Mərasimdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev bildirib ki, Şirməmməd Hüseynov yüzlərlə jurnalistin üstadı olub. O, azərbaycançılıq ideologiyasının qarşılarından idi.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva vəda mərasimində gələnlərə təşəkkür edib. "Atam çox sərfəli və layiqətlı ömrü yaşayıb. Bu ömrü yolunda qoyduğu miras onun təmiz adı, layiqəti idi", - deyə o bildirib.

Vəda mərasimindən sonra Şirməmməd Hüseynovun cənazəsi son mənzilə yola salınıb. Mərhum II Fəxrı xiyabanda torpağa tapşırılıb.

Allah rəhmet elasin.

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən III Respublika Xalq Teatrları Festivalı çərçivəsində iyunun 25-də Muzey Mərkəzində ilk dəfə Respublika xalq teatrları konfransı keçirilib.

"Xalq teatrları peşəkar səhnənin beşiyidir" adlı konfrans Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisaslandırma Mərkəzi (MEMİM) tərəfindən Azərbaycan teatr sənətinin inkişafına dəstək göstərilməsi, peşəkar teatr üçün baza rolunu oynayan xalq teatrları və dram dərnəklərinin fəaliyyətinin stimullaşdırılması, gənc nəslin bu sahəyə marağının artırılması məqsədilə təşkil olunub.

Konfransın açılışında çıxış edən mədəniyyət nazirinin müavini Rəfiq Bayramov başa çatdı ki, III Respublika Xalq Teatrları Festivalının əhəmiyyətindən söz açdı. Bildirdi ki, məhsuldar gündəliyi olan, final mərhələsində 13 kollektivin çıxış etdiyi festival yerlərdə teatr sənətinin inkişafına töhfə olacaq. Bu gün dövlət tərəfindən mədəniyyətin bütün sahələrinə, o cümlədən teatr sənətinə diqqət və qayğı göstərildiyini deyən nazir müavini peşəkar teatr kollektivlərinin formalaşmasında xalq teatrlarının mühüm rolunu vurğuladı. Bildirdi ki, xalq teatrlarının yerlərdəki mədəni mühitdə hərəkətverici missiyasına nail olmaq, onların fəaliyyət dairəsinin genişləndirilmək ümdə vəzifələrdəndir.

Rəfiq Bayramov xalq teatrlarının gələcək fəaliyyəti üçün konfrans iştirakçılarından konkret təkliflər

göstədiklərini və nazirliyin xalq teatrları ilə bağlı bundan sonra da sistemli iş aparacağını dedi. Qeyd etdi ki, bu kimi konfranslar, fikir mübadilələri xalq teatrlarının inkişafına, onların yaradıcılıq səviyyəsinin artırılmasına kömək edir.

Nazir müavini ayrı-ayrı rayonlarda yeni xalq teatrlarının yaradılması üçün zəmin hazırlanmasını və cibildiyi də qeyd etdi.

Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisaslandırma Mərkəzinin direktoru Asif Usubəliyev çıxışında iki paneldə duran edəcək konfransın həm hesabət xarakterli fikirlər, həm də qarşıda duran məqsəd və vəzifələrə bağlı konkret təkliflər üçün imkən yaratdığını vurğuladı.

"Xalq teatrları peşəkar səhnənin beşiyidir"

Respublika xalq teatrları konfransı

Panel iclaslarında həmçinin MEMİM-in əməkdaşı Hikmət Nəbili ("Azərbaycan teatrının tarixi və inkişafı"), Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin Zaqatala rayonu üzrə nümayəndəsi Fizza Mahmudova ("Zaqatala xalq teatrının rayonun mədəni həyatında rolu"), Heydər Əliyev adına Xaçmaz rayon Mədəniyyət Mərkəzinin metodisti, Xalq teatrının bədii rəhbəri İlham Tağızadə ("Xalq teatrlarımız zamanın axarında"), AMEA-nın Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun şöbə müdiri, sənətsənəslşliq üzrə fəlsəfə doktoru Vüqad Qafarov ("Xalq özəfəliyyət teatrının milli teatr prosesinə təsir parametrləri"), Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Teatrşünaslıq kafedrasının müəllimi Elçin Cəfərov ("Xalq teatrları müasir mədəniyyət prosesi kontekstində: problemlər və perspektivlər"), Zaqatala rayon Xalq teatrının bədii rəhbəri Bayram Qurbanov ("Xalq teatrları və onların yaradıcılıq yolu") və başqaları çıxış ediblər.

Çıxışlarda xalq teatrlarının bölgələrdəki mədəni həyata təsiri, istedadlı aktyorların yetişməsi, təhsildəki roluna gətirilərək, peşəkar teatrlar üçün baza kimi əhəmiyyəti vurğulanı, təkliflər səsləndirildi. Hər iki panel üzrə muzikallardan sonra iştirakçılara sertifikatlar təqdim olundu.

HƏMİDƏ

Adı əməllərinə yaraşan İNSAN

Kecmişdə xeyir əməl sərgiləyib adının paklığını qoruyun, nəfsinə qalib gələn, düzgün yol göstərən şəxsden söz düşəndə deyirlər ki, peyğəmbər kimi ododur.

Cəsəratinə heyran kəşilən, həqiqəti söyləməkdən çəkinməyən insandan da söz düşəndə ələ indi də deyirlər ki, ələ bil şir üreyi yeyib! Onun adı da bu sözə başlayırdı.

Vətən tarixinin öyrənməkdən usanmayan, Vətən övladlarını öyrətməkdən bezməyən, uzun ömrünü şərəflə yaşamış bacarımsı, adı özünə yaraşan Müəllim Şirməmməd Hüseynov haqqın dərgahındadır.

Böyüklerimiz bu fani dünyanı bir-bir tərk etdikcə bizi keçmişlə birlişdirən bağlar da bir-bir qırılır. Azərbaycan jurnalistikasının vətəni, mətbuat tariximizə nöqtəbə-nöqtə aradırmış, Cümhuriyyət sevdalısı Şirməmməd Hüseynov 55 illik şərəfli ömrünün 60 ildən çoxunu Bakı Dövlət Universitetində dars dedi, Jurnalistika fakültəsində müxtəlif vəzifələrdə çalışdı. On böyük vəzifəsinə isə könüllü, qarşılıq gözləmədən missiya olaraq öz boyunu çəkdi: özünü haqlı olaraq Cümhuriyyət dövrü yazılarının, Azərbaycan mətbuatının təməllərini mənəvi varisi saydı, onların xatirəsini yaşatmaq, əməllərini davam etdirmək və nümunələrini yaymaq

üçrunda ömrünün sonunadək axırdı, üzə çıxardı, yazdı. Müəlliminiz örnək cəsəratı, dəyişməz əqidəsi, yorulmaz araşdırmaçılığı ilə tələbələrini, oxucularının, tamaşaçıların qəlbində əbədi taxt qurdu. Sovet dövründə tədiqlənmiş dars proqramından bir neçə kəlmə deyib tələbələrini illərlə alimlərin arxivlərindəki gərcək tarixdən danışdı. Bizlər sovet jurnalistikasının tələbələrindən, birinci kursdan beşinci kursadək dilimizni gürüty çıxanadək məcburən oxuduğumuz "Partiya ədəbiyyatı və partiya mətbuatı" məqaləsindəki göstərişlərin icrasından bir baş üstün yetişdirməyə çalışdı. Fakültənin sovet dövrü tələbələri demokratik mətbuat anlayışlarını Şirməmməd müəllimdən öyrəndi.

...İyunun 25-də 95 yaşında da yazıb-yaratmaq, araşdırmaq

həvəsi tükenməmiş böyük İnsan-ı torpağa tapsırdı. Şirməmməd müəllim bizim itkimiz yox, mənəvi qazancımız, çatmalı olduğumuz uralıq həyətımızdır. Kimlərsə adından danışmaq, söz demək haqqını çox nadir hallarda öhdəmə götürürəm. Çəkinəram ki, birdən kimə mən deyilənə razılaşmaz...

Amma bu gün o gün deyil. Ötən əsrin əlilləri illərindən biri, neçə nəsil Bakı Dövlət Universitetindən jurnalist diplomu ilə çıxan məzunların adından, redaksiyamızda çalışan yetirmələrinin, onun çıxış və məqalələrindən öyrənən "qiyabi" tələbələrini adından qəzetimizin səhifəsində vəda sözə ola-raq deyirəm: Nur içində yat, adı əməllərinə yaraşan İNSAN, BÖYÜK MÜƏLLİM!

GÜLCAHAN

"Azərbaycan mədəniyyəti ekranda" – gənclərin qısa filmləri

İyunun 25-də Nizami Kino Mərkəzində "Azərbaycan mədəniyyəti ekranda" kino programı çərçivəsində "Gənclərin qısa filmləri" axşamı təşkil olundu.

Gecənin açılışında çıxış edən Mədəniyyət Nazirliyinin Kinematografiya şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Elşad Əliyev bildirdi ki, gənclərlə iş nazirliyin əsas fəaliyyət istiqamətlərindən birini təşkil edir. O cümlədən kinematografiya sahəsində fəaliyyət daim diqqətdədir. Gənclərin bu sahədə potensialını üzə çıxarmaq üçün vaxtaşırı layihələr reallaşır, onların kino prosesində iştirakı təmin edilir.

Bildirdi ki, bu gün gənc kinematografçıların filmləri müxtəlif beynəlxalq festivallarda mükafatlar qazanır. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. "Təsədüfi deyil ki, bu günlərdə nüticələri elan edilən sənətri məsələsi qalibiyyətin əksəriyyəti də məhz gənclərdir. Bu axşam böyük kinoya yeni baxış bucağı təqdim edən gənclərin qısametrajlı filmlərini izləyəcəyik".

Daha sonra nümayiş olunan 4 filmin yaradıcı heyəti səhnəyə dəvət olundu. Rejissorların son illərdə dövlət sifarişli ilə çəkildikləri və beynəlxalq festivallarda uğur qazandıran ekran əsərləri təqdim edildi. Tamaşa

Nazirliyinə, C.Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasına və digər studiyalara təşəkkürünü bildirdilər.

Daha sonra filmlər nümayiş olundu.

Kino axşamında gənc rejissorların son illərdə dövlət sifarişli ilə çəkildikləri və beynəlxalq festivallarda uğur qazandıran ekran əsərləri təqdim edildi. Tamaşa

çıları "Ayaqgəbi amaliyyəti" (rejissor Parviz Həsənov, "Debit" studiyası), "Balaca" (rejissorlar Orxan Ağazadə, Ruslan Ağazadə, "Azərbaycanfilm"), "Sənin sevdinin musiqi" (rejissor Ceyhun Türksüz, "Azərbaycanfilm") və "Estakada" (rejissor Fərid Tofigoğlu, "Nərimanfilm") qısametrajlı filmlərini izlədilər.

LALƏ

Nəsimiyə həsr olunmuş konsert və sərgi

İyunun 27-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında Şəki şəhərində təşkil ediləcək "İpək Yolu" X Beynəlxalq Musiqi Festivalına həsr olunmuş bəstəkar konfransı keçiriləcək.

Bəstəkarlar İttifaqından verilən məlumata görə bildirilir ki, həmin gün həmçinin Bəstəkarlar İttifaqında "Nəsimiyə itfah" layihəsi üzrə Nəsiminin qəzəllərinə yazılmış musiqi əsərlərindən ibarət konsert və rəsm əsərlərinin sərgisi də təşkil ediləcək.

əvvəli səh. 1-də

Nazir diqqətə çatdırdı ki, sessiya üzrə ilk tədbir gənc nəslin dünya mədəni irsinin qorunmasına cəlb olunmasına həsr edilmişdir. "UNESCO ilə Azərbaycan hökuməti dünya üzrə 800 namizəd arasından seçilən 30 nəfər gəncin bir həftə müddətində bizim təcrübəmizlə tanış olmağa imkan yaradır. Forum çərçivəsində gəncər qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparacaq və Azərbaycanın tarixi məkanlarına səfər edərək bu məkanların qorunma sistemi ilə tanış olacaqlar. Forumun sonunda iştirakçılar öz hesablarını təqdim edəcəklər. Gəncərin gözü ilə Azərbaycanda gedən proseslər haqqında fikirlər səslənəcək və mən əminəm ki, ölkəmizdə tarixi abidələrin qorunması sahəsindəki işlər mübat qiymətləndiriləcək".

Dünya İrs Komitəsinin sessiyası ilə bağlı ölkəmizə gələcək qonaqların regionlarımızın abidələri ilə, həmçinin müasir universal tikililərlə tanış olmaq imkanı əldə edəcəklərini diqqətə çatdıraraq nazir forumun iştirakçılarına uğurlar arzuladı.

Sonra UNESCO-nun Dünya İrs Mərkəzinin direktoru Mextid Rossellini iştirakçılara videomüraciəti təqdim etdi.

Ardınca UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının baş katibi Elmir Sultanov çıxış etdi. O, Azərbaycan-UNESCO əlaqələrinin daha da genişlənməsində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev

Dünya irsi gənc peşəkarların gözü ilə

Dünya İrs Komitəsinin Bakı sessiyası çərçivəsində Gənc Peşəkarlar Forumu keçirilir

Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın müstəsna xidmətlərinin olduğunu vurğuladı.

Baş katib təşkilatla dinamik əməkdaşlığın həyata keçirildiyini, bu əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün geniş potensialın mövcud olduğunu diqqətə çatdırdı. Elnur Sultanov onu da vurğuladı ki, Ermənistanın işğalı nəticəsində Azərbaycanın mədəni abidələri talan edilib, yaxud məhv edilmişdir.

Mədəniyyət Nazirliyi Aparatı rəhbərinin müavini – Beynəlxalq əlaqələr və innovativ inkişaf şöbəsinin müdiri Vəlif Eyvazadə çıxış edərək forumun proqramı haqqında məlumat verdi. Bildirdi ki, iyunun 2-dək davam edəcək forumun məqsədi XXI əsrdə dünyada mədəni irsin idarə edilməsində mövcud problemlər və imkanların üzə çıxarılmasıdır.

Diqqətə çatdırıldı ki, forumun ilk 4 günündə tədbirlər Memarlıq və İnşaat Universiteti ilə yanaşı, "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruyğu İdarəsi, Qobustan qoruğu və Qəbələ-İsmayıl-Lahic bölgəsində keçiriləcək.

Önəbi və yerli irs ekspertlərinin iştirakı ilə bir sıra təqdimatlar ediləcək, dəyirmi masalar keçiriləcək. İştirakçılar UNESCO-nun 1972-ci il "Dünya mədəni və təbi irsinin qorunması haqqında Konvensiyası"na dair praktiki biliklər əldə edəcəklər. Qonaqlar həmçinin BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf

Məqsədləri və Yeni Şəhər Gündəliyinin global konsepsiyaları ilə tanış olacaqlar. Sonda forum iştirakçıları Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında öz bəyannamələrini təqdim edəcəklər.

Şöbə müdiri sonda foruma qatılan gənc iştirakçıları və qonaqları Təşkilat komitəsinin sədrinə təqdim etdi.

Açılış mərasimindən sonra Mədəniyyət Nazirliyi ilə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti arasında təhsil, innovasiya, elm, ixtisasartırma və məşğulluq sahəsində əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalandı.

Dünya İrsi Gənc Peşəkarlar Forumunun ilk işi günündə daha sonra Azərbaycan Memar-

lar İttifaqının üzvü Səbinə Hacıyevanın "Azərbaycan irsinin görünüşü: Şərq və Qərbin harmoniyası", Raymond Lemaire Beynəlxalq Qoruma Mərkəzinin prezidenti, professor Bayan Minja Yangin "Mədəni irsin qorunması və bərpası" mövzusunda məruzələri dinlənilir. Dəyirmi masada UNESCO-nun Şəhər dizaynı və mühafizəsi kafedrasının professoru Maykl Turner və başqalarının iştirakı ilə muziklər aparıldı.

İyunun 25-də Dünya İrsi Gənc Peşəkarlar Forumu işini "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruyğu İdarəsinin konfrans zalında davam etdirildi.

Lala AZƏRİ

əvvəli səh. 1-də

Rəssamın yaradıcılıq imkanlarından danışan millət vəkili bildirdi ki, Rizvan İsmayilov böyük yaradıcılıq potensialı var və bunu onun əsərlərində aydın müşahidə etmək olar. Qeyd etdi ki, rəssam 2007-ci ildən Bakı, İstanbul, Tiflis, Brüssel, Lüksemburq, Paris və Moskva şəhərlərində fərdi və qrup sərgilərinə iştirak edib.

Xalq rəssamı Sakit Məmmədov həmçinin yaradıcılıq dünyasından danışdı. Qeyd etdi ki, Rizvan İsmayil rəssamıqlı, heykəltəraşlıq və memarlıqda təbii olunan yeni "numerologizm"

Gürcüstanda yaşayan rəssam soydaşımızın sərgisi

(əbəcdizim) üslubunun yaradıcılarındandır. Numerologiya-rəqəmlərin bir-birilə qarşılıqlı münasibəti və əks-təsiri olan fiziki obyektlər, proresterlər, insan həyat və şüurunun sirli əlaqələrinin mövcudluğu ilə bağlı ezoterik (gizli) inanclar sistemidir.

Sonda çıxış edən Rizvan İsmayil Bakıda üçüncü fərdi sərgisinin keçirilməsindən məmnunluğunu bildirdi. Rəssam bu dəfə də əsərlərinin tamaşaçıların zövqünü oxşayacağına ümidvar olduğunu dedi, sərginin təşkilində əməyi olan hər kəsə minnətdarlıq etdi.

Tədbir iştirakçıları daha sonra sərgi ilə tanış oldular. Sərgidə rəssamın "Rəqəmsal yaşam", "Cənnətin ilk anı", "Leyli və Məcnun", "Hayat fəlsəfəsi", "Qaf

dağına yüksəliş" kimi əl işlərinin də yer aldığı 60 əsəri nümayiş olunur.

Qeyd edək ki, Rizvan İsmayil 1969-cu ildə Gürcüstanın Bolnisi rayonunda anadan olub. 1990-cı ildə Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamıq Məktəbini bitirib. Gürcüstan Rəssamlar İttifaqının üzvüdür.

FARİZ

Silahlı Qüvvələr Gününə həsr olunmuş tədbirlər

əvvəli səh. 1-də

İyunun 24-də Müdafiə Nazirliyi və Mədəniyyət Nazirliyinin Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisasartırma Mərkəzinin birgə təşkilatlığı ilə reallaşan "Güclü dövlətin güclü ordusu olmalıdır" adlı respublika uşaq incəsənət məktəblərinin şagirdləri

arasında plakat sərgi-müsabiqəsinin final mərhələsi keçirilib. H.Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinə keçirilən tədbirdə şəhər və rayonlar üzrə 167 şagirdin 258 əl işi təqdim olunub.

Mərasimdə Müdafiə Nazirliyinin İdeoloji iş və mədəni psixoloji təminat idarəsinin reisi, general-mayor Rəsin Əliyev, Bakı Yunus Əmrə İnstitutunun direktoru Cihan Özdemir, Xalq rəssamı Ağəli İbrahimov, Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodiki və İxtisasartırma Mərkəzinin direktoru Asif Usubaliyev və başqaları çıxış ediblər.

Tədbirin bədii hissəsində Müdafiə Nazirliyinin Xalq çalğı alətləri kvarteti və Bakı şəhər M.Maqomayev adına 26 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin şagirdləri konsert proqramı ilə çıxış ediblər. Sonda qaliblər mükafatlandırılıb. Üç nominasiya üzrə birinciliyi Elşad Ağayev, Səhri Zeynalabidov və Aylin Manafova qazanıb.

Şirvan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzi, Tarix-diyarşünaslıq muzeyi və Uşaq musiqi məktəbinin birgə təşkilatlığı ilə "Ümid səndir, Azərbaycan səgərli" adlı bayram tədbiri keçirilib. Muzeyin

direktor müavini Aynur İbrahimova və Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əməkdaşları arasında çıxış edib. Xalq səiri Qabilin "Ümid səndir ancaq, Azərbaycan səgərli" adlı şeiri səsləndirilib. Uşaq musiqi məktəbinin musiqi sifirinin müəllim və şagirdləri tədbirdə konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

Füzuli Dövlət Dram Teatrı Azərbaycan Milli Ordusunun yarınmasının 101-ci ildönümü ilə əlaqədar Bərdə, Tərtər və Mingə-

çevir rayonlarında qastrol səfərində olub. Kollektiv N saylı hərbi hissələrdə təşkil olunan "açıq qapı" tədbirində konsert-tamaşa ilə iştirak edib. Teatrın repertuarında olan əsərlərdən parçalar, aparıcları ifasında əsgər həyatına həsr olunmuş şeirlər, musiqi nömrələri maraqla qarşılanıb.

Təqdim olunan proqram əsgərlər və bayram tədbirinə qatılan valideynlərdə xoş əhval-ruhiyyə

yaradıb. Sonda teatrın kollektivi hərbi hissə rəhbərliyi tərəfindən fəxri fərmanla təltif olub.

Sumqayıt Regional Mədəniyyət idarəsinin təşəbbüsü ilə təbii müəssisələrdə Silahlı Qüvvələr Günü münasibətilə tədbirlər keçirilib.

Sumqayıt şəhər N.Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzində klub müəssisələri ilə birgə "Ordum manı qoruyur" adlı konsert təqdim olunub.

Nizami Gəncəvi adına Kitabxana-Klubda "Çığır" Məna-vi Dəyərliyin İnkişafına Dəstək İctimai Birliyi ilə birgə Azərbaycan Milli Qəhrəmanı Mübariz İbrahimova həsr olunmuş "Mən şair oldum ki, Vətən yaşasın" adlı tədbir keçirilib.

Mədəniyyət Nazirliyi sistemində çalışan dövlət qulluqçuları təltif edilib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 iyun 2019-cu il tarixli sərəncamı ilə dövlət qulluğunda səmərəli fəaliyyətlərinə görə bir qrup dövlət qulluqçusu orden və medallara layiq görülüb.

Təltif edilənlərin siyahısında Mədəniyyət Nazirliyi sistemində çalışan dövlət qulluqçuları da var. Nazirliyin Elm və Tədqiqatlar sektorunun müdiri Baxışov Vüqar Məmməd oğlu, Texniki Təchizat və əmlakın idarə edilməsi şöbəsinin Əmlakın idarə edilməsi sektorunun baş məsləhətçisi Hüseynov Mədələt Ağadəmir oğlu, Bilasuvay Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Hüseynov Elçin Sabir oğlu və Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəis müavini Məhərrəmov Elxan İmran oğlu "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif edilib.

Mədəniyyət Nazirliyinin kollektivi təltif edilən əməkdaşları təbrik edir və onlara gələcək fəaliyyətlərində daha böyük uğurlar arzulayır.

Tbilisidə Bülbülün büstü ziyarət olunub

Tbilisidə Azərbaycanın görkəmli opera müğənnisi, peşəkar vokal sənətinin banisi, SSRİ Xalq artisti Bülbülün (1897-1961) xatirəsi anılıb.

Mirzə Fətəli Axundzadə adına Azərbaycan Mədəniyyəti Muzeyinin təşkil etdiyi anım tədbirinin iştirakçıları əvvəlcə Bülbülün Tbilisinin mərkəzi Qorqosali küçəsində, Kür çayının sahilindəki büstünü ziyarət edərək öünə əkil qoyublar.

Muzeydə davam etdirilən tədbirdə Azərbaycanın Əməkdar mədəniyyət işçisi Leyla Əliyeva iyunun 22-də Bülbülün anadan olmasının 122-ci ildönümünün təmam olduğunu bildirib, sənətkarın yaradıcılığından danışib.

Sonra gənc musiqiçilər Rəsin və Rəsin Pirməmmədov qar-daşları tərda və pianoda Bülbülün repertuarından əsərləri, Azərbaycan xalq musiqi və mahnılarını ifa ediblər.

Elmi Barpa Mərkəzində görüş

Muzey Sərvətləri və Xatirə Əşyalarının Elmi Barpa Mərkəzinə mülkətdə olaraq müxtəlif ölkələrdən mütəxəssislər baş çəkirlər.

Elmi Barpa Mərkəzinin növbəti qonaqları UNESCO-nun "Mədəni irsin mühafizəsi" proqramının gənc nümayəndələri olub. Qonaqlar mərkəzin fəaliyyəti ilə tanış olublar. Daha sonra nümayəndələr bərpəçirəssamlarla geniş təcrübə mübadiləsi aparıb və bu sahədə təbiiq edilən yeniliklər haqqında öz fikirlərini bölüşüblər.

Dövlət Mahni Teatrında Rəşid Behbudovun xatirəsi anılıb

Bakı şəhər Rəşid Behbudov adına 2 nömrəli Musiqi məktəbi tərəfindən anəməvi olaraq Dövlət Mahni Teatrında görkəmli müğənni, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Rəşid Behbudovun xatirə günü münasibətilə tədbir keçirilib. Konsert məktəbin xon kollektivinin ifasında Qara Qarayevin "Xoşbəxtlik mahnısı" ilə başlayıb. İstedadlı şagirdlərin ifa-

sında Vəqif Mustafazadə, Azər Rəyayev, Tofiq Quliyev, həmçinin E.Qiri, R.Bajjirin, O.Petersen, D.Kramer və digər bəstəkarların əsərləri səsləndirilib.

Sonda məktəbin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Qəmər Quliyeva çıxış edərək Rəşid Behbudovun həyatı və musiqi fəaliyyəti barədə məlumat verib, şagirdləri uğurlu ifalarına görə təbrik edib.

Regionlarda vətəndaşların növbəti qəbulu keçirilib

Markazi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin və onların müavinlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, iyunun 21-də Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Balakən rayon Mədəniyyət Mərkəzində Balakən və Zaqatala rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Vəqif Əliyev həmin gün Şəki şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Şəki və Oğuz rayonlarından, nazir müavini Rafiq Bayramov Qax rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Qax rayonundan olan vətəndaşları qəbul ediblər.

Qəbulardan öncə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub, abidə önünə tərkib dastələri düzülüb.

Nazir Əbülfəs Qarayevin iştirak etdiyi qəbulda vətəndaşlar tərəfindən Balakən rayonunda Tarix-Diyarşünaslıq muzeyi üçün yeni binanın tikilməsi, Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının mütəxəssisləri tərəfindən ustad dərslərinin keçirilməsi, "Söz" ədəbi layihəsinin rayonda təşkili, Heydər Əliyev Mərkəzində tədris dərslərinin keçirilməsi ilə bağlı rəssamların əsərlərinin nümayişi, Mədəniyyət

Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən folklor qrupları üçün səhnə geyimlərinin verilməsi, mədəniyyət müəssisələrinə yeni ştatların ayrılması ilə bağlı müraciətlər edilib.

Zaqatala rayonundan olan vətəndaşların müraciətləri kitabxanaların gözəndən əsərlər üçün audiokitəblərlə təminatı, Aşağı Tala kəndi ərazisində mədəniyyət üçün salınmış qəsəbədə yerləşən kitabxanaya yeni ştatların verilməsi, xalça sənətinin inkişafı üçün Heydər Əliyev Mərkəzinin lazımı avadanlıqlarla təchiz edilməsi və ustad dərslərinin keçirilməsi ilə bağlı olub. Görüşdə Xalq teatrına lə-

vazimat və inventarların, Uşaq incəsənət məktəbinə musiqi alətlərinin verilməsi, fəxri adlar, işlə təmin olunma və digər məsələlərə bağlı müraciətlər də səslənib.

keçirilməsi, Şəki muzeylərinin beynəlxalq turizm marşrutlarına salınması, xalq sənətkarları tərəfindən hazırlanan təbii və təsviri sənət nümunələrinin paytaxtda satışının təşkil ilə bağlı olub.

Oğuzdan olan vətəndaşlar rayon haqqında sənədlərin qaydılması, Xalq teatrının bərpası, rayonun Yaqublu kəndində yerləşən kuraqların təmiri, yerli yazıçıların əsərlərinin nəşr olunması, musiqi məktəbinə alətlərin verilməsi ilə bağlı müraciət ediblər.

Nazir müavini Rafiq Bayramovun iştirak etdiyi qəbulda Qax rayon sakinləri tərəfindən C. Cabbarlı adına Mərkəzi Kitabxanada

və S.Vurğun adına Mədəniyyət Mərkəzində istilik sistemlərinin quraşdırılması, Rəsm qalereyasına yeni əsərlərin verilməsi, rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin əsaslı təmir olunması və ekspozisiyasının yenidən qurulması, işlə təmin olunma və digər məsələlər barədə müraciətlər edilib.

Nazir Balakəndə mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyəti ilə tanış olub

Əbülfəs Qarayev vətəndaşlarla hər ay keçirilən görüşlərin əhəmiyyətini qeyd edərək vurğulayıb ki, qəbulda mədəni xidmətlərin səviyyəsinin artırılması, musiqi, incəsənət məktəblərinin fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi, həmçinin bölgədə olan tarixi abidələrin bərpası, qorunması ilə bağlı məsələlər diqqətə cəlb edilib.

Nazir deyib ki, bu cür görüşlər vətəndaşları narahat edən məsələlərin yerində həll olunmasına və mədəniyyət sahəsində

həyata keçirilən islahatların daha sürətlə aparılmasına şərait yaradır.

Prezident İlham Əliyevin minimum əməkhaqqının artırılması ilə bağlı sərəncamına toxunan nazir bildirib ki, bu sərəncam mədəniyyət sahəsində çalışan 40 min nəfərdən çox vətəndaşın əhatə edəcək. Bu, vətəndaşların sosial vəziyyətinin daha da yaxşılaşdırılması sahəsində dövlət tərəfindən atılan daha bir uğurlu addımdır.

Əbülfəs Qarayev Balakənə səfəri zamanı rayonda fəaliyyət göstərən bir sıra mədəniyyət müəssisələrinə baxış keçirib.

İlk olaraq Balakən Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin fəaliyyəti ilə tanış olan nazir məlumat verilib ki, muzeyin ekspozisiyasında qədim dövrdən müasir günümüzdəkə rayonun tarixini, mədəniyyətini, meşəti-ni eks etdirən 1400 eksponat və 500-ə yaxın elmi-köməkçi material nümayiş olunur.

Balakən şəhərində Uşaq incəsənət məktəbinin yeni inşa edilən binasına baş çəkən nazir görülən işlərlə tanış olub.

Nazir daha sonra Balakən şəhər Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemində (MKS) fəaliyyəti ilə tanış olub. Məlumat verilib ki, MKS rayon Mərkəzi Kitabxanası, bir şəhər və 16 kitabxana filialını özündə birləşdirir.

Əbülfəs Qarayev mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi barədə tapşırıq və tövsiyələri verib.

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev iyunun 21-də Balakən və Zaqatala rayonlarından olan sakinlərin müraciətlərini dinlədikdən sonra mətbuatla açıqlama verib.

İxtisasartırma kurslarının ikinci hissəsi

Iyunun 10-dan 21-dək Ü. Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasında Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə "Uşaq musiqi və incəsənət məktəblərində fortepiano alətinin təmiri, köklənməsi və nizamlanması" mövzusunda yeni tədris modulun əsasını növbəti ixtisasartırma kurslarının II hissəsi keçirilib.

Kurs kuratoru Abbas Kerimov tərəfindən aparılan təlimdə dinləyicilər fortepiano və royallın tarixi və hissələri haqqında, bu alətlərin mexanikası ilə tanışlıq, mexanikanın nizamlanması, təmiri metodları, çəkiclərin təmiri, pedalaların təmiri və nizamlanması ilə bağlı bilik və bacarıqlar əldə ediblər.

Təlimləri bitirən dinləyicilərə beynəlxalq standartlara cavab verən sertifikatlar təqdim edilib.

Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisasartırma Mərkəzinin direktor müavini Leyla Mehdiyeva çıxış edərək dinləyicilərə uğurlar diləyib.

Uşaq incəsənət məktəbinin hesabat konserti

İsmayıl Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən ismayıl şəhər fəzli Əzimov adına Uşaq incəsənət məktəbinin 2018-2019-cu tədris ilinin hesabat konserti keçirilib.

Məktəbin bu yaxınlarda əsaslı təmirdən sonra istifadəyə verilən binasında keçirilən tədbirdə İsmayıl Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində olan musiqi məktəblərinin direktorları, regional idarənin əməkdaşı Rəhim Bağrı və digər qonaqlar iştirak edib.

Konsertdə Uşaq incəsənət məktəbinin tar, qarmon, nağara, kamança, fortepiano, xanəndəlik, xor ixtisasları üzrə təhsil alan şagirdlərin ifaları izləyicilər tərəfindən maraqla qarşılanıb. Sonda konsertdə fərqləndiklərinə görə məktəbin şagirdlərinə tərifnəmə təqdim olunub.

Birincilərin "Not bayramı"

Berdə Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində olan Mingəçevir şəhər Bülbul adına 2 nömrəli Uşaq musiqi məktəbində birinci sinif şagirdləri üçün not bayramı keçirilib.

Məktəbin kiçik xoru və ayrı-ayrı instrumental ifaçılar O.Zülfüqarov, T.Quliyev, F.Əmirov, Ə.Abbasov və digər görkəmli bəstəkarların əsərlərini ifa ediblər. Məktəbin şagirdləri tərəfindən hazırlanmış səhnəciklər bayrama daha da rəng qatıb.

Təsviri sənət pleneri

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşkilatçılığı ilə Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyası tərəfindən "Təsviri yaradıcılıq görüşləri" adlı plener keçirilib.

"Sumqayıt 70" layihəsi çərçivəsində təşkil olunan plenerə Uşaq-gənclər yaradıcılıq mərkəzinin rəsm dərnəyinin, 15 və 35 saylı orta məktəblərin rəssam sinfinin müəllim və şagirdləri qatılıb. Rəssam və şagirdlər sərbəst mövzu və texnikalarda rəsmlər işləyiblər. Sonra təsviri sənət mövzusunda muzakirələr aparılıb.

Muzey əşyalarının mühafizə portalı üzrə yeni proqram təminatına dair trening

Qəbələ şəhərində "Muzey əşyalarının daimi mühafizə portalı"nın yenidən işlənmiş proqram təminatının istifadə qaydalarına dair təqdimat – trainingin ilkin mərhələsi keçirilib.

Məlumat verilib ki, "Adzone" IT şirkəti tərəfindən "Muzey əşyalarının daimi mühafizə portalı"nın yenilənmiş proqram təminatının istifadə qaydaları işlənib.

Mədəniyyət Nazirliyinin "Muzey sərəfəllərinin daimi mühafizə portalı" üçün vahid idarəetmə sisteminin yaradılması məqsədilə muzeylər tərəfindən toplanmış və sistemləşdirilmiş məlumat bazasının idarə olunması, yenilənməsi və internet məkanında təmsil olunması üçün proqram təminatı ən müasir beynəlxalq və milli texniki parametrlərə və təhlükəsizlik standartlarına cavab verir. Bununla əlaqədar şəhər və rayonlarda fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev mərkəzləri və muzeylərin

əməkdaşları üçün yeni proqram təminatının izah edilməsinə dair üç mərhələdən ibarət regional təqdimat-treninglər təşkil olunur.

Nazirliyin Muzey işi və mədəni sərəfəllərə nəzarət şöbəsinin müdiri Azadə Hüseynova, şöbənin Mədəniyyət sərəfəllərə nəzarət və rəyestir sektorunun müdiri Yaqar Hüseyninin iştirakı ilə keçirilən təqdimat-treningə Azərbaycan İstiqlal Muzeyinin direktor müavini Sadi Mirseyibli, muzeyin baş fond mühafizə Aida Axundova, "Adzone" şirkətinin əməkdaşları, habelə İsmayıl, Şəki, Kürdəmir, Sumqayıt və Xaçmaz regional idarələrinin tabeliyində olan Heydər Əliyev mərkəzlərinin və muzeylərin direktor,

baş mühafizə və portalla işləyən operatorları qatılıb.

Tədbirdə yenidən işlənmiş proqram təminatının istifadə qaydalarına dair təqdimat edilib, portalla bilavasitə məşğul olan operatorlara şəhər (rayon) Heydər Əliyev mərkəzləri, muzeylər, ev və xatirə

muzeyləri, şəhər (rayon) tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin fondlarında qorunub saxlanılan eksponatların portalla daxil edilməsi qaydası göstərib. Bildirilib ki, təqdimat-treninglərin respublikanın digər bölgələrində də təşkil planlaşdırılıb.

"Aşıq sənətinin fəlsəfəsi: müasirlik və ənənələr"

Gədəbəydə elmi konfrans təşkil edilib

Milli mədəniyyətimizin ən qədim sahələrindən olan aşıq sənəti dünya mədəni irsinin iclərindəndir. 2009-cu ildə UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilən aşıq sənətimizin təbliği və tədqiqi xüsusi aktualıq kəsb edir.

Iyunun 21-də Gədəbəydə Aşıq musiqisi məktəbinin ilk məzun günü tədbiri çərçivəsində Mədəniyyət üzrə Elmi-Metodik və İxtisasartırma Mərkəzi (MEMIM) tərəfindən "Aşıq sənətinin fəlsəfəsi: müasirlik və ənənələr" mövzusunda elmi konfrans təşkil olunub.

Konfransda məktəbin müəllim və şagird heyəti, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin müəllimi Hafiz Kerimov, MEMIM-in direktoru Asif Usubliyev, mərkəzin əməkdaşları iştirak ediblər.

Çıxış zamanı qeyd olunub ki, aşıq sənəti tarixən Azərbaycanın Qazax, Kəlbəcər, Tovuz, Şamaxı rayonlarında, həmçinin tarixi Göyçə və Borçalı məhəllələrində xüsusi vüsət tapıb. Bu gün aşıq sənətinin qorunması və gənc nəsillə öyrədilməsi sahəsində ustad sənətkarların üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Ustad-şagird ənənəsi tarixi manzərəsinə dəyişdirdiyən çox sayda dastan və havacat yükünə malik olan gənc aşıqların yetişdirilməsi xeyli dərəcədə çətinləşsə də, bunun öhdəsindən gəlməliyə.

Tədbirin sonunda Aşıq musiqisi məktəbinin ilk məzunlarının çıxışlarından ibarət konsert təqdim olunub.

Xalq artisti Məlik Dadaşov yad olundu

İyunun 21-də Dövlət Film Fondunda Xalq artisti, görkəmli teatr və kino aktyoru Məlik Dadaşov (1924-1996) anadan olmasının 95 illik yubileyinə həsr olunan xatirə gecəsi keçirildi.

Əvvəlcə Məlik Dadaşovun çəkildiyi filmlərdən fraqmentlər göstərildi.

Gecəni giriş sözü ilə Azərbaycan Respublikası Kinematografiya İttifaqının birinci katibi, Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev açaraq Məlik Dadaşovun kino yaradıcılığından danışdı.

Qeyd etdi ki, sənətkar kinoda ilk rolunu 1947-ci ildə "Fətəli xan" filmində oynayıb. Bu rol kiçik də olsa, yadda qalıb. Ondan sonra istedadlı aktyor kinomuzda onlarla yadda qalan, maraqlı, özünəməxsus dəst-xətti ilə seçilən obrazlar yaradıb. İllər keçsə də, bu rollar hər zaman tamaşaçı rəğbəti ilə qarşılanır.

Kinoşünas, Əməkdar incəsənət xadimi Aydın Kazımzadə aktyorun sənətkarlıq istedadından danışdı. Diqqətə çatdırdı ki, Məlik Dadaşov mənfii tipləri maharetlə oynayırdı. Sənətkar nəhəngliyi sayəsində kino tarixində

ximizdə Şeyx Nəsrullah, Qəmlo, Molla Sadiq kimi obrazları bir-birinə caladı. Ömrünün sonuna kimi teatrda çalışan aktyorun müxtəlif tamaşalarda yaratdığı obrazlar bu gün də yaddaşlarda silinməyib.

Əməkdar artist Elxan Qasımov aktyorla bağlı xatirələrini bölüşdü. Qeyd etdi ki, Məlik Dadaşov səhnədə paflosa, yüksək romantizmlə yaşayan aktyorların arasında sakit və təbii oyunla fərqlənirdi. O, ifa zamanı səsinə boğmadan sürni gülüş və tragizm yaratmağa can atmadan öz oyununa təbiiyyət qatırdı.

Tədbirdə daha sonra xalq artistləri – müğənni Brilant Dadaşova, aktyor Rəhim Məlikov, Əməkdar incəsənət xadimi, kinorejissor Cahangir Mehdiyev, Əməkdar mədəniyyət işçisi Əlişəffər Hüseynov çıxış edərək Məlik Dadaşovun Azərbaycan aktyorluq məktəbinin inkişafında xidmətlərindən danışdılar.

Qeyd edildi ki, görkəmli sənətkar yaratdığı obrazlar üçün həmişə gözəl ifadə vasitələri tapırdı. Həyatda da yaratdığı obrazları kimi çılğın, eyni zamanda səmimi idi. Bəlkə də ona görə deyirdilər ki, Məlik müəllim bəzən ekranda,

səhnədə ele özünü oynayırdı...

Sonda sənətkarın qızı Gülnarə Dadaşova çıxış edərək tədbir

in təşkilatçılarına və iştirakçılarına təşəkkürünü bildirdi.

S.FƏRİCOV

əvvəli səh. 1-də

Muzey Markazı və Azərbaycan Respublikası Kinematografiya İttifaqının birinci katibi, Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev açaraq Məlik Dadaşovun kino yaradıcılığından danışdı.

terəşliq və müasir incəsənət nümunələri bu məkana toplanılıb. Müəllifi sərgi münasibətlə təbrik edən Rəssamlar İttifaqının katibi, Xalq rəssamı Ağaalı İbrahimov isə qeyd etdi ki, Mahmud Rüstəmovun hər bir əsəri əs incəsənətin söz əşir.

“Un/published” tanışlığa dəvət edir

Rəssam və heykəltəraş Mahmud Rüstəmovun sərgisi

Açılış mərasiminin sonunda rəssam təşkilatçılara və qonaqlara onun yaradıcılığına diqqət göstərdiklərinə görə minnətdarlığını bildirdi və hər kəsi sərginin ekspozisiyası ilə tanış olmağa dəvət etdi.

Azərbaycana istedadlı təsviri sənət ustaları bəxş etmiş Rüstəmovun nəslinin nümayəndəsi Mahmud Rüstəmov tanınmış heykəltəraş Aslan Rüstəmovun oğludur. O, heykəltəraşlığa yanaşı, rəngkarlıq və qrafika ilə məşğul olur, müntəzəm olaraq sərgilərdə iştirak edir.

Mahmud Rüstəmovun yaradıcılığını fantastika ilə gerçəkliyi qarışdırmaq hesab etmək olar. Onun əsərləri müəllifin zən-

gin təxəyyülünün qeyri-adi təzahürü olması ilə diqqəti çəkir, qəhrəmanları isə nağıl və əsərlərdən tanıdığımız məxluqları xatırladır. Rəssam özü bu barədə müsahibələrində deyir: “Bu, tamamilə fərqli məkan, mənim yaşadığım paralel dünyadır. Uşaqlıqda elmi fantastikani oxumağı çox sevirdim. Fantastik əsərləri oxuyanda kitabdakı qəhrəmanlarla birlikdə kosmosa “səyahət” edərdim, xeyaləndirirdim. Görürəm, həmin uşaqlıqda fantaziyalarımı mənim işlərimdə öz əksini tapıb. Fərqli görünüşləri yaratmaq, qeyri-adi fiqurları bir araya qoşmağa gəlir”. Ekspozisiyada rəssamın müxtəlif illərdə yaratdığı əsərlər nü-

mayış olunur. Müəllif etiraf edir ki, bu əsərlər üzərində çalışarkən onları nə vaxtsa nümayiş etdirməyini düşünmüşdür. Odu ki, “Un/published” sərgisindəki əsərlərin heç biri istər mövzu, istərsə də üslub baxımından bir-birini təməlləmir: onları birləşdirən yeganə məqam nümayiş məqamlarının məhz indi yetişməyidir. Sərgi sanki tamaşaçıyı fırça və tişə ustasının emalatxanasına dəvət edir. Ona müəllifin sifarişçi, tamaşaçı rəynə hesablanmadı, sadəcə, “ürəyi istəyən” kimi, “özünü” üçün yaratdığı əsərlərlə tanış olmaq imkanı verir.

Bu sərgidə natürmort da var, natürmort oxsayan, lakin tünd rəng çalarlarında işlənmiş əsərlər də.

Naxışlı lövhələr silsiləsi isə xalqa fraqmentlərini xatırladır. Düzdür, onları xalis xalça kompozisiyasından daha çox həndəsi abstraksiya hesab etmək daha düzgün olardı. Biz nə qədər fikr söyləşək də, Mahmud Rüstəmovun bu ekspozisiyası barədə tanınmış rəssam, fəlsəfə doktoru Teymur Daimi qeyd etdi ki, bilməyəcəyik deyə, ələ ona istinad etmək istəyirik: “Burada janrlar, növlər, üslublar, istiqamətlər və ifadə texnikaları arasında sərhədlər silinir. Mahmud hamı abstraksiyonistlər, hamı ekspressionistlər, hamı sür-realistlər, hamı da realistlərin qarşısında öz yerini tuta bilər – onun təqdim etdiyi əsərlərin üslub və texniki diapazonu çox genişdir”.

Sərgi iyunun 10-dək davam edəcək.

GÜLCAHAN

əvvəli səh. 1-də

- Mərahim müəllim, siz ali rejissorluq təhsilinizi o vaxtkı Leningradda almısınız. Adətən, Rusiyada təhsil alan rejissorlarımız ora ikinci sənət təhsili almaq üçün üz tutublar. Amma siz ora ilk və son ali təhsilinizi aldınız. Bu seçimin səbəbini bilmək olarmı?

- Orta məktəbi bitirib səndərimin o vaxtkı Mirzəgəli Əliyev adına Teatr İnstitutuna getməyə dedilər ki, qəbul çəmi ki nəfərdin, onları da qəbul etdilər. Mən isə uşaqlıqdan rejissor olmaq istəyirdim deyə, ya Moskvaya, ya da Leningrada getməliydim. Oyrandım ki, həmin il Leningradda Tovstonoqov (görməli teatr rejissoru və pedaqoq, SSRİ Xalq artisti Georgi Aleksandroviç Tovstonoqov – G.M.) kursı var. Mən də təkcə kamal ətətimin cibinə qoyub qatarla getdim Leningrada. Qəbul komissiyasında rus dilini çox zəif bildiyimi görüb səndərimni götdürdülər. Yaşın fikirləşdilər ki, onsuz da qəbul ola bilməyəcək. Həmin gün sənəd verən 750-ci abituriyent mən idim.

- 750-ci?

- Bəli. Axırda sayımyı min nəfərə yaxınlaşdı. İxtisas imtahanında şəxsən Tovstonoqov özünü iştirak etdirdi. İkinci turda “hənsi pyesi necə qura bilərsiniz” tapşırığını yerinə yetirəndə “Hamlet”i seçdim. Səhnəni necə quraçağımı danışanda Georgi Aleksandroviç soruşdu ki, mənim “TV Hənsi” tamaşasına baxmışmı? Dədim ki, yox, Leningradda ilk gəlmişdim. Müəllimlər bir-birinə baxdılar. Sonralar biləcəkdim ki, demə, mən, onun həmin tamaşasının ideyasını da danışmışam. Özü də təəccüblənib...

- Gələcək üstadınıza çəkibmişiniz, özünüzdə də xəbəriniz yox...

- Elə qırıq. Tovstonoqovun diqqətini çəkdiyim üçün Azərbaycan dilində sərf ediyim aktyor sənəti imtahanında aldığım ödənişə də silib 5 etdi, qalan üç imtahanından 5 yaddı, həmin də qəbul imtahanlarında mənə tapşırıd ki, kəsəsinlər. Qəbul olunanların siyahısı divara vurulanda adıma görə şəxsəndə “sərf” sözü yazılmışdı. Bakıya gəlib səndərimin toplantımda və oğlum tələbə. Cam 17 nəfərdir. Aramızda da məktəb partəsindən instituta gələn üç nəfər idi: drama-turq Viktor Rozovun oğlu Sergey, Tovstonoqovun bacısı oğlu, məşhur aktyor Yevgeni Lebedovun oğlu Aleksey, bir də mən. Qalanları ikinci təhsil aldı. Görürəm, bu, mənim qismətim idi...

- Tələbəliyiniz necə keçib?

- Maraqlı və gətirli! Rus dilini pis bilirdim deyə...

- O illərdə Bakıda böyüyən şəhər uşağı rus dilini necə pis bilər axı...

“Böyük sənət böyük aktyor olan yerdə yaranır”

Yubilar rejissorun sənət amalı budur

- Mən Sovetskədə böyümüşəm. Bu məhəllədə nə rusdillilər yaşayırdı, nə də kiməsə rus ədəbi dilində danışırıd... Tovstonoqov qarşımda şərt qoydu ki, rus dilini öyrənməsəm, rektoratdan xahiş edəndə ki, mənə Bakıya köçürsünlər. Rektorun əmri ilə rus dilini xarici tələbələrə birlikdə gücləndirilmiş proqramla öyrənməyə başladım. Müəllimimiz Lyudmila Fyodorovna həttə mənimlə əlavə məşğul da olurdu ki, yoldaşlandımdan geri qalmayım.

...Leningrad Dövlət Teatr, Musiqi və Kinematografiya İnstitutunda təhsilə başa vuran gənc rejissor diplom işi kimi Bakıda o vaxtkı Musiqiliq Komediya Teatrında Cəmi Hermanın “Hello, Doll!” müziklini tamaşaya qoyur. İllər sonra bu tamaşanın uğuru üçün Moskvadan məşhur baletmeysteri Bakıya dəvət etmiş teatrın direktoru Bala Qasimov və mədəniyyət naziri Zakir Bağirov minnətdarlıqla xatırlayır. Amma diplom tamaşası na qədər hay-külya qarşılasa da, vətəndə işləmək arzusu baş tutmur. Azərbaycanı gəndərmişlə oxumağa gəlmədiyini deyərək hələlik “Bos rejissor ştatı yoxdur” cavabını alır. “Əslində mən Bakıda yox, Azərbaycanın istənilən bölgə teatrında işləməyə hazır idim” - deyir. Amma na edəsən ki, rejissorlar da bəzən başqalarının seçimi ilə razılaşmalı olurlar. Leningradda isə bu məsələyə daha anlaşıqlı yanaşırlar. Ərazi yaxınlığına da nəzərə alıb Mərahim Fərzəliyevə təyinatını Qroznidəki Rus Dram Teatrına verirlər.

Azərbaycan tamaşaçısının isə onun rejissor kimi tanıyaçağı vaxta hələ bir qədər var. Bunun üçün ömrün Sumqayıt mərhələsi bəsləlməlidir. Qroznidəki təyinat müddət başa çatdıqda Sumqayıt teatrından işi təklifi gəlir. O zaman SSRİ məkanında dillər əzbəri olan, ittifacın mənafevi süqutunun ilk bədii tövəsiylərindən sayılan Gennadi Bokarevin “Poladərindən” pyesini teatr təklif edir. Metalurqlar şəhərinin gənc teatrında bu kəskin sosial ismarışlı pyesə tamaşa edən dövrün teatr əsərləri, xüsusilə də Mehdi Məmmədov gənc Mərahim Fərzəliyevə onun pyesə rejissor təyini edilməsini məsləhət görür. “Poladərindən”in ardınca isə “Bütün Şərq bilsin” səsdi yayılır.

- O vaxt Kommunist Partiyasının 26-cı qurultayı ərafəsində bütün ittifacda teatr festivalı keçirilirdi. Məna yaxın teatr bu festival-müسابiqəyə qoşulmuşdu.

SSRİ mədəniyyət nazirinin müavini Mixail Çausov tamaşasına şəxsən özü baxırdı. Bakıda, Akademik Dram Teatrında Ananın “Səhra yuxuları” tamaşasına, bir də Nəriman Həsənzadənin “Bütün Şərq bilsin” tamaşasına baxdı və bizim tamaşanı seçdi. Baxmayaraq ki, “Bütün Şərq bilsin” çox böyük tamaşa idi, külliyyə səhnələrdə 92 nəfər iştirak edirdi. Sonralar mən bildim ki, Çausov həmin mübahisələrdən sonra Sumqayıt teatrının tamaşasının üstündə dayanıb.

- Amma mübahisə etməyə dəyərmiş...

- Festival başa çatanda elan etdilər ki, sənət müəlliminin Tovstonoqovun tamaşası birinci yerə layiq görüldü, mənim quruluş veriydim tamaşa üçüncü yerə.

- “Bütün Şərq bilsin”in əyaşısı sizə düşdü və siz Akademik Milli Dram Teatrına gəldiniz...

- Tofiq Kazımov dünyasını dəyişəndən sonra Mədəniyyət Nazirliyi mənə “Azdrama”ya gəndərdi. Əvvəllər çox gətirik çəkirdim. O zaman teatrda çox böyük aktyorlar çalışırdı. Hiss edirdim ki, həttə mənim rəhmətlik Tofiq müəllimin tolasında əyləşib tamaşaya baxmağımı onları qıcıqlandırır. Teatrı çox sevən truppa müdiri var idi - Qürbət Qurbanov. O mənə təskinlik verirdi ki, 25 ildən sonra bu teatra təyinat alan ali rejissorların, belə şeylərə görə ittiyari sımxa, işlə!

- Bəs hənsi tamaşa ilə “bəraət” aldınız?

- Görməli dramaturqucum Şeyx Əfəndiyev də “Poladərindən”ə, “Bütün Şərq bilsin”ə baxmışdı. O zaman yazdığı “Xurşudbanu Natəvan” pyesini teatr gətirəndə onun mənim hazırlamağımı istədi. Bu seçim də birmənalı qəbullandı. Həttə mətbuat da işə qarışdı.

- Niyə?

- Tovstonoqovun dil ilə bağlı təpkinsindən sonra rus dilini elə öyrənməmişdim ki, artıq məşqlər də rusca aparırdım, yəni mənim tamaşa qurmaq, aktyorla işləmək üçün olan söz ehtiyatım rus dilində idi. Bunu mənə irad tuturdular. “Bakı” qəzetində məqalə çıxmışdı ki, Azərbaycan teatrında Xan qızı haqqında hazırlanan tamaşanın məsləhi rusca gəlir. Amma mən dilə sadəcə alışmışdım və gətirdikcə, bu vərdişdən əl çəkdim.

- Mərahim müəllim, maraqlıdır ki, Şeyx Əfəndiyev dramaturgiyasında tarixi dram mərhələsinin başlanğıcının onun sizinlə birgə çalışmalarının başlanğıcı dövrə təsadüf edir.

Ve bu yaradıcılıq tandemi dramaturq dünyasını dəyişəndən sonra da davam edir.

- “Xurşudbanu Natəvan” pyesini çox gözəl tamaşa idi. Amaliya xanım əvəzsiz obraz yaratmışdı. Ulu öndərimiz həmin tamaşaya baxandan sonra bizi - İlyas müəllim, Amaliya xanım və mənə dedi ki, siz bu əsərlə Natəvanı əsl dövlət xadimi kimi təqdim ediniz. Bizim İlyas Əfəndiyevlə birgə işimiz belə başladı.

- Heç olubmu ki, onun hansısa əsərinə başqa rejissor hazırlayıb, amma o, quruluşu bəyənmediyi üçün tamaşanı siz sifirdən başlamaq olmusunuz?

- Olub. Özü də iki dəfə. Amma hənsi tamaşaları kından alıb mənə veriblər, mən də həmin hənkarımla minnətbətim bir qədər pozulub, - bunları soruşmayın, deməyəcəyəm. O ki qaldı İlyas müəllimlə birgə işlərimizə, onun sağlığında 8, vətəndən sonra da 3 əsərinə quruluş vermişəm. İlyas müəllim həmin də mənim Azərbaycan dili müəlliminə olub, danışığımdakı səhvləri düzəltməklə dilimizi ədəbi dil səviyyəsində öyrənməyə yardım etib, həm də onunla çalışmağa Azərbaycan teatrı rejissoru kimi yetişmişəm, milli dramaturgiyaya bağlanmışam. Düzdür, digər dramaturqların da əsərlərini hazırlamışam, dünya dramaturgiyasına da müraciət etmişəm. Amma İlyas müəllimlə işbirliyimin yeri, çəkdi mənim üçün başqadır.

- Maraqlıdır ki, siz Akademik Milli Dram Teatrından başqa digər teatrlarda da tamaşa qurmusunuz...

Azərbaycana qayıtdandan sonra teatrda başqa cəmi dörd teatrda tamaşa qoymuşam: Musiqiliq teatrda (diplom tamaşası), Sumqayıtda və Naxçıvanda, bir də Amaliya xanımın istəyiylə Bələdiyyə teatrında. Mən başqa truppaaya öyrəşə bilirdim. Baş rejissorluqdan çıxandan sonra öz teatrımızda da tamaşaya quruluş versəm də, əlismədiyim teatrda başqa truppa ilə işləyə bilirdim.

- Deməli, bir sıra rejissorların fəxrli islətdiyi “mənim aktyorum” ifadəsi sizin üçün də doğmadır. Kimlərin adını çəke bilərsiniz?

- Mərhum Amaliya xanımın Fuad Poladovun. Bəli, onlar mənim aktyorum idilər. Bir zamanlar mənim veriydim quruluşlarda çox gözəl rollar oynamış, həmin tamaşaların ulduzu parlamış aktyorlar var ki, onları üçün bu ifadəni işlətmişəm. Çünki başqa rejissorların tamaşaları

- Düz deyirlər. Mən tamaşanı əvvəldən tam görürəm. Mizanların daxilində aktyorla sərbastlıq verməyi xoşlayıram ki, aktyor özünü ifadə edə bilər. Səhnə kompozisiyasının qanunları var: aktyor səhnədə gərdəməlidir, obrazın hissələrini çatdırmalıdır. Quruluşçu rejissor həm tamaşanı, həm də aktyorun obrazla münasibətini qurur, onun daxilində aləmini nizama salır. Tamaşanın qurub, aktyorun münasibətini qurmayanda həmfiqarlı tamaşası alınır.

- İşə bax ki, doğum gününüz iyunun 26-na, Ordu Gününə təsadüf edir. Sabahdan səkkizinci onluğ xırdalamağa başlayacaq Mərahim Fərzəliyev sənət orduşunda özünü hənsi rütbədə, vəzifədə görür?

- Baş rejissor olduğum illərdə çalışmışam ki, gəmi kapitani kimi öz vəzifəmi yerinə yetirəm. Başqa rütbələri dəyə bilərəm, amma gəmi heyatımı - aktyorlarmı başa düşüb, fikirlərini dinləyib, onları arxamca apara bilmişəm.

- Təsəvvür edin ki, adınız eşidib tamaşalarınızı seyr etməyis, lakin sizl özünə tanıyanlar bir sizdən soruşur: Mərahim Fərzəliyev necə rejissordu? Bu suala necə cavab verərdiniz?

- Deyərdim ki, öz rejissor sənətinə sadıq, teatr, aktyorları seven bir adamdır.

... 1986-cı ilin noyabrı. Jurnalistika fakultəsinin tələbəsi kimi “Azərbaycan gəncləri” qəzetinin mədəniyyət şöbəsinin növbəti tapşırığını almışam: “Azdrama”da İlyas Əfəndiyev “Şeyx Xiyabani” tarixi dramının məşhərdən reportajı hazırlamağa lazımdır. İlk dəfə tamaşanın davıdın görürəm. İlk dəfə aktyor-rejissor mübahisəsini müşahidə edirəm. İlk dəfə rejissorla gələcək tamaşa barədə sərbəst danışırdım. Həmin rejissor isə Mərahim Fərzəliyevdir.

İlk dəfə məşhərdə prosedində gördüyüm rejissor Fərzəliyev, ömrü yəni edildikcə iş başında oluntı Yəni yaşını mübarək!

G.MİRMƏMMƏD

“Nəsimi ili”: klassik ədəbi irsə müasir baxış, milli və bəşəri ideyaların təbliği

Görkəmli şəxsiyyətlərin şərlinə bağlanmış il anlayış çox gözəl ideyadır. “Nəsimi ili”. İlk təşəbbüsün məhz müfəkkir şair İmadəddin Nəsimiyə (1369-1417) həsr olunması iqtidatı sevinc yaradır. Lakin əsas olan bu gün Nəsimi bizi nə deyir məramdır. Yeni günümüzdə görünən Nəsimi və insanlıq klassik düşüncə tərzinə onun təsir imkanları.

İlk olaraq onu qeyd edim ki, Şərqdə həmişə yazarlardı, şairlərin üzərində müəyyən mübahisələr olub. O mənada ki, müəyyən şairlər milli xüsusiyyətlərindən asılı olmayaraq, yaşıdqları məkanları tez-tez dəyişiblər, bir neçə dildə yazıblar, müxtəlif ölkələrdə yaşayıblar. Bu baxımdan da həmin şəirlərə bir çox xalqlar sahib çıxmışdır. Amma Nəsimi elə şairdir ki, onun Azərbaycan mədəniyyətinin yetirməsi olduğuna heç kim şübhə etmir və heç kim də buna iddialı deyil. O, bütünlüklə Azərbaycan şairidir və ideyaları təkrərsizdir.

Nəsiminin qəzəllərində nə qədər rəmlər, Quran ayələri nə istinadlar və çətin kəlmələr olsa da, dilimizdə üslubi imkanlarını xeyli genişləndirib. Şairin poetik vüsəti özündən sonrakı ədəbi prosessə aşkar şəkildə təsir göstərib.

Bu gün Nəsimiyə müasir baxış dedikdə ilk olaraq düşüncəmizdə hansı assosiasiyalar yaranır? Qarşıb olsa da, Nəsimi hər kəsin öz içində təəvvür etdiyi obrazdır. Biri üçün Nəsimi qıymıdır, digəri üçün qəhrəman, bir başqa üçün filosof, yaxud ince ruhlu şairdir. Bu səbəbdən də “Nəsimi ili” çərçivəsində təq Nəsimi şeiri və sənəti təbliğ olunmur. Nəsimi insanların düşüncəsində hansı formada yer alıbsa, yaradıcı insanlar da onu o cür nümayiş etdirirlər. Nəsimi şəxsiyyətinin və onun ideallarından ilhamlanaraq ya rəssamların rəsmləri, dekorativ-təbiiq sənət nümunələri, ədəbi və musiqi əsərləri və s.

Realılıq, xəyal və məntiqin vəhdəti...

Sanki Nəsimi bir günəşdir və onun şüaları sənətin, mədəniyyətin müxtəlif sahələrinə öz işığını saçır. Bu hal elə bil Nəsiminin özünün mövcudluğu deyil, həm də onun müxtəlif insanların ruhunda və düşüncəsində öz həyatını davam etdirməyi göstərir. Nəsimi irsi-nə müasir yaşamaqlara diqqət edəndə biz nəyi görürük? Ötən ilin sentyabrında Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı və Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə ölkəmizdə ilk dəfə Nəsimi – şeir, incəsənət və mədəniyyət festivalı keçirildi. Genişmiqyaslı tədbirin proqramı müxtəlif sənət növləri və bilək sahələrini əhatə edirdi.

Festival çərçivəsində təqdim edilən “Bahariyyə” adlı musiqi layihəsi böyük maraq doğurdu. Bu layihə bütövlükdə Nəsimiyə müasir baxış və eyni zamanda müasir dünyanın diqqət etdiyi qapılmaqları bizi tələf edir. Layihə həm də muğam və elektron musiqinin vəhdətində yadda qaldı. Bahariyyə real-ıq, xəyal və məntiqin vəhdəti. Eksperimental və qeyri-adi musiqi janrlarını özündə itələyən ədəbi layihənin rəhbəri Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsə-nas Cahangir Səlimxanov idi.

İmadəddin Nəsimi yaradıcılığında ikranı görürsən, fəlsəfi mülahizələr onun ümumilikdə şeirlərinin ideya özüdür. Layihə bizi sanki səsin görünən və görünməyən tərəflərindən soray verir. Nəsimi yaradıcılığı, klassik bəstəkarlarımızın əsərləri, elektron musiqinin insan düşüncəsinə təsiri və səs dizaynının beyninə, ruha təsiri. Bu artıq fərdi baxışların, dünyagörüşlərin ixtiyarındadır. Demək, Nəsimi dühəsi müasir dünyamızda müxtəlif kontekst-

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Fıraqziz Əlizadə Nəsimi barədə 3 böyük əsər yazıb. Bəstəkar Nəsimi irsini indiki və gələcək nəsillərə tanımaq məqsədilə ilk dəfə 1994-cü ildə bu mövzuya müraciət edib. Onun şair haqqında ilk yaradıcılığı işi “Zikr” əsəridir. Bu əsər türkdilli ölkələrdə çox məşhurdur. Müxtəlif musiqi alətlərinin köməyi ilə Nəsimini zikr edərkən yaşadığı ekstazi, çox şirli hissələrə qapılmağı və səmərə qatmasını qeyri-adi tənir və səs rəngləri ilə çatdırmağa çalışan bəstəkar mükəmməl iş yerə yadla bilib.

Musiqinin Nəsimiyə ünvanlanmış ikinci əsəri “Dəvri” adlanır. 2000-ci ildən 2008-ci ilə qədər məşhur amerikalı violonçel ifaçısı Yoyo Ma və görkəmli muğam ustası, Xalq artisti Alim Qasimovun ifasında Nəsimi əsər müxtəlif ölkələrin möhtəşəm konsert salonlarında səsləndirilib və böyük maraqla qarşılanıb.

Dahi şairin çəkdiyi iztirablar daha sonra Fıraqziz Əlizadənin “Nəsimi” passionu əsərində tərənnüm olunur. Əsər 2017-ci ildə Amsterdamda, “Konsert Gebau”da təqdim olunub və müəllifə şöhrət qazandı. Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının Musiqi nəzəriyyəsi kafedrasının müdiri, professor Könül Nəsirova “Nəsimi” passionu haqqında deyir: “Kompozisiya haqqında düşünərkən mütləq yenilik kateqoriyasını xatırlamaq lazımdır, çünki müasir dövrdə bu anlayış yazı texnikası yox, konsepsiyaların unikalılığı ilə müəyyən edilir. “Nəsimi” passionu məhz belə unikal nümunədir və dinləyiciləri, tamaşaçıları

vahel edir. Bəstəkar əsərdə dini baxışları ümumşəəri dəyərlər kimi qiymətləndirir, onların bütün dünyda özünə əhəmiyyətli olması-nı bəyan edir. Bu zaman müasir musiqi sənətinin kommunikativ problemləri ön plana çıxır. Başgəriyyətin tələyindəki cəmliliklər, həyat disharmoniyası, mənəvi birlik hissiyatının gücləndirib və insan varlığını köklünlə anlamaq, yeni bədi mənaların axtarışına getmə qıxır. Əsərdə mistik-ruhani fəlsəfə ilə müasir bəstəkar texnikası və modern düşüncə dərin vəhdət təşkil edib. Bu əsər mədəniyyətlərəsi dialoqa də bir töhfədir.”

Xatırladaq ki, vokal-xoreoqrafik tamaşa ilk dəfə 2017-ci il mayın 18-də Parisdə, UNESCO-nun baş qərargahında Nəsiminin vafatının 600 illiyinə həsr olunan tədbirdə nümayiş etdirilib. “Nəsimiyə ithaf” əsəri, Şərqin keçmiş və indiki zamanının mənəvi mədəniyyətinin, ədəbi, təsviri sənət, musiqi kimi geniş assosiasiyaları ilə əks olunub. Əsərdə Avropa simli alətlər və milli alətlərin sintezindən istifadə edən bəstəkar klassik və milli musiqinin nailiyyətlərindən bəhrələndirərək bu iki üslubların əlamətini modernləşdirərək öz təfəkküründə onları orijinal tərzə dəyişdirib.

“Nəsimiyə ithaf” əsərində sintez içində sintezlə rastlaşırıq. Burada Nəsimi obrazı parlaq və inan-dırıcıdır. F.Əlizadə burada Şərq fəlsəfəsinə müasir bəstəkarlıq formasında novatorcasına əks etdirərək Şərq musiqi elementlərini müasirliklə eyni təbəqədə uzlaşdırıb. İki dəfə Bakı səhnəsində nümayiş olunan “Nəsimiyə ithaf” əsərini bütünlüklə yeni yaşamaqlarla zəngin bir layihə kimi qiymətləndirmək olar.

Şairin idealları analitik psixologiya müstəvisində...

Bu ilin fevral ayında Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksində “Rəqəmsal dünya. İmadəddin Nəsimi analitik psixologiya müstəvisində” adlı tamaşanı izləyərkən gəldiyim nəticələr necə olmuşdu? Rejissor və ssenari müəllifi Pərviz Seydili və Əməkdar artist Gülnar Nəbiyevanın şagirdləri birgə ərsəyə gətirdiyi tamaşa gənclərə Nəsimi dühəsini anlamağa yardımçı olmaqla yanaşı, klassik irsimizin təbliği məqsədi daşıyırdı.

Əsər rəqəmlər və azadlıq, insan və zaman, dünən, bu gün, sabah, insanın özünə hesabı və özünüdərkə dair məsələlərə diqqətə diqqət. Bir tərəfdə rəqəmlərin, rəqəmsal həyatın labirintində azıb qalmış müasir insanın psixoz vəziyyəti, digər tərəfdə rəqəmlərin, hərflərin sirinə vaxıf olan, onun özünə təbə edən İmadəddin Nəsiminin ideyaları. Tamaşada müasir dünyamızda insan anlayışı, gənc nəslin dövrün mənəsinə rəqəmlərə uduzduğu bir zamanda hələ altı yüz il əvvəl insanların rəqəmləri özlərinə təməllərinin sirləri çözüldür. Necə yaşamaq, cəmiyyətə necə faydalı olmalı kimi suallar cavablandırılır. Nəsimi dühəsinin şah əsərləri, müasir musiqi və muğam, bədi qıraat və teatral vəziyyət, işıq effektlərinin vəhdətində təqdim edilən tamaşa böyük maraqla qarşılanmışdı.

Gənc rejissor müasir insanın Nəsimi anlayışını öz müstəvisində göstərməyə çalışsa da, onun bu addımı bütün tamaşaçılarda maraq doğurdu. Şagird-aktyorların səhnədə Nəsiminin dilindən tamaşaçılara ünvanladığı suallar bu günün insanını düşündürən və daim narahat edən mövzular idi.

Azərbaycan

25 iyun 1907 – Xalq artisti Sona Salman qızı Hacıyeva (1907 – 24.12.1979) Şəkidə doğulub. Səhnə fəaliyyətinə 1920-ci ildə Bakıda Əli Bayramov klubunun nəzdindəki dram dərnəyində başlayıb, 1923-cü ildən Akademik Dram Teatrının aktırası olub. «Bəxtiyar», «Qızmar günəş altında», «Səhər» filmlərində çəkilib.

25 iyun 1937 – Aşıq, Əməkdar mədəniyyət işçisi İsfəndiyar Adil oğlu Rüstəmov (1937 – 9.2.2018) Gədəbəy rayonunda anadan olub.

25 iyun 1940 – Əməkdar artist, müğənni Yaşar Abutalıb oğlu Səferov (1940-2007) anadan olub. Uzun illər Azərbaycan Televiziya və Radiosunun solisti olub.

26 iyun 1915 – Rejissor Əliheydər Əbdüli oğlu Ələkbərov (1915 - 14.3.1974) anadan olub. Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb.

26 iyun 1922 – Əməkdar memar Şəfiqə Mikayıl qızı Zeynəlova (1922-1979) anadan olub.

26 iyun 1929 – Əməkdar elm xadimi, həkim-yazıçı Nureddin Məmmədşah oğlu Rzaev (1929 – 17.10.2011) Gədəbəy rayonunda doğulub. Türkölogiya, tarix, ədəbiyyat və s. mövzular-da elmi-publisistik məqalələrin müəllifidir.

27 iyun 2013 – Xalq artisti Siyavuş Məmmədşah oğlu Aslan (5.9.1935 – 2013) vəfat edib. Musiqili Komediya Teatrında, 1984-cü ildən Milli Dram Teatrında çalışıb. Çəkildiyi filmlər: “Əhməd haradadır?”, “Romeo mənim qonşudur”, “Ulduz”, “Yol əhvalatı”, “Yuxu” və s.

28 iyun 1842 – Maarifçi, alim, qonşubist, Həsən bəy Zərdabi (1842-1907) anadan olub. 1875-ci ildə «Əkinçi» qəzetli ilə Azərbaycan milli mətbuatın əsasını qoyub. Moskva Universitetini bitirib, Bakı gimnaziyasının ilk müəlləman müəllimi, Azərbaycan-da müsəlman xeyriyyəçilik hərəkatının banisi (“Cəmiyyət-Xeyriyyə”, 1872) olub.

28 iyun 1914 – Xalq artisti Barət Həbib qızı Şəkinskaya (1914 – 14.1.1999) Şuşada doğulub. 1935-ci ildən Akademik Dram Teatrında çalışıb. “Görüş”, “O olmasın, bu olsun”, “Onun bələli sevgisi” və s. filmlərdə maraqlı obrazlar yaradıb.

28 iyun 1925 – Xalq artisti Gülağa Allahverdi oğlu Məmmədov (1925 – 7.6.1994) anadan olub. 40 ildən çox Azərbaycan Televiziya və Radiosu Səid Rüstəmov adına xalq calğı alətləri ansamblının solisti olub. Filmlərdə mahnıları ifa edib.

Dünya

25 iyun 1709 – İtaliya bəstəkarı Françesko Arayya (Francesco Domenico Araia; 1709-1770) anadan olub. “Semiramida”, “Aleksandra Hindistanda” və s. operaları müəllifdir.

25 iyun 1903 – İngilis yazıçısı Corc Oruell (George Orwell – Eric Arthur Blair; 1903-1950) anadan olub. Rusiyadakı 1917-ci il inqilabına allegoriya olan “Hayvan təvəsi” povestinin, “1984” antiutopiya-romanının müəllifidir.

25 iyun 1963 – Yunan əsilli ingilis müğənnisi və bəstəkarı Corc Maykl (George Michael – əsl adı Georgios Kyriakos Panayiotou; 1963-2016) anadan olub.

26 iyun 1892 – Amerika yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1938) Perl Bak (Pearl Sydenstricker Buck; 1892-1973) anadan olub. Əsərləri: “Şərq külayı, qərb külayı”, “Dağların ev”, “Böyük dalğa” və s.

27 iyun 1940 – Aktyor, müğənni, Rusiyanın Xalq artisti Boris Xmelinski (1940-2008) anadan olub. “Robin Qudun oxları”, “İgid cəngavər Ayvengo” və s. filmlərdə çəkilib.

27 iyun 1941 – Polşa kinorejissoru Kşiştof Keszlovski (1941-1996) anadan olub. “Hayatın rəngləri”, “Dekaloq” və s. filmlərin müəllifidir.

28 iyun 1577 – Niderland (flamand) rəssamı Piter Paul Rubens (Peter Paul Rubens; 1577-1640) anadan olub. Mifoloji və dini mövzuda bir çox əsərlərin müəllifidir. Portret və peyzaj ustası kimi də tanınır.

28 iyun 1712 – Fransız yazıçısı və müfəkkiri, maarifçi Jan-Jak Russo (Jean-Jacques Rousseau; 1712-1778) anadan olub. “Yeni Eloiza”, “Emil” romanları; fəlsəfi əsərlərin müəllifidir.

28 iyun 1867 – İtalyan yazıçı-dramaturq, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1934) Luiçi Pirandello (Luigi Pirandello; 1867-1936) anadan olub.

Hazirladı: Vüqar ORXAN

Afişa 26-28 iyun

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı (Nizami küç. 95)

26 iyun F.Əmirov - “Min bir gecə” (balet) Tamaşanın premyerasının 40 illiyinə həsr olunur 19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrı (Zərifə Əliyeva küç. 8)

26-27 iyun B.Şükün adına Teatr İnstitutunun Azərbaycanlı talebələrindən ibarət kursun qastrol tamaşaları 19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrı (Zərifə Əliyeva küç. 8)

28 iyun I.Kalman - “Silva” (rus dilində) 19.00

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçı Teatrı (Nizami küç. 72)

27 iyun K.Əliyeva - “Günəşin qızı” 19.00

28 iyun T.Vəliyeva - “Cəza” (Kiçik səhnə) 19.00

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı (Neftçilər pr. 36)

26 iyun M.Seyidzadə - “Cirdən” 12.00, 14.00

M.Seyidzadə - “Üç casus” (rus dilində) 16.00, 18.00

28 iyun Rus xalq nağılı - “Turp” 12.00, 14.00

Rus xalq nağılı - “Qoğal” (rus dilində) 16.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası (İstiqlaliyyət küç. 2)

27 iyun O.Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri Bədii rəhbər və baş dirijor Fəxrəddin Karimov 19.00

28 iyun Gənc Pianoların IV Respublika Müsabiqəsinin yekun konserti 15.00

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi (Dənizkənarı Milli Park)

28 iyun “Qazallar” adlı konsert gecəsi 19.00

Dövlət Mahni Teatrı (R.Bəhbudov küç. 12)

26 iyun “Günay” uşaq teatrının tədbiri 12.00

